چهارشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۳، ۲۲ شوال ۱۴۴۵، ۰۱ مـی ۲۰۲۴، شماره ۲۱۴۸۱، سال هفتاد و پنجم

خراسان
روزنامه صبح ایران

روزنامه خراسان
صاحب امتیاز: رتبه ۴ نشریات کشوری
مدیرعامل و مدیر مسئول: موسسه فرهنگی هنری خراسان
سردبیر: حسین سعیدی
دفتر مرکزی: سیدعلی علوی
صندوق پستی: مشهد، بلوار شهید صادقی (سازمان آب)
تلفن: ۹۱۷۳۵-۵۱۱
نمابر دبیرخانه: ۳۷۶۳۴۰۰۰ ۰۵۱
پذیرش آگهی: ۳۷۶۲۴۲۹۵ ۰۵۱
۳۷۰۱۰ ۰۵۱

روابط عمومی: ۳۷۰۰۹۱۱۱ ۰۵۱
نمابر تحریریه: ۳۷۶۱۵۰۴۲ ۰۵۱
نمابر جوابیه‌ها: ۳۷۶۵۷۷۷۲ ۰۵۱
نمابر آگهی‌ها: ۳۷۶۱۲۰۳۵ ۰۵۱
تلفن امور مشترکین: ۳۷۰۰۹۷۷۷ ۰۵۱
نمابر شهرستان‌ها: ۳۷۶۷۴۲۳۴ ۰۵۱
دفتر تهران: خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، کوچه ناردان، پلاک ۲۳
تلفن: ۸۴۴۱۱ ۰۲۱، (باظرفیت ۳۰ خط)

نمابر دبیرخانه: ۸۸۴۳۳۲۷۰ ۰۲۱
نمابر تحریریه: ۸۸۴۳۷۳۳۰ ۰۲۱
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹
چاپ مشهد: شهرچاپ خراسان
چاپ تهران: چاپخانه جام جم برتر برنا
www.khorasannews.com
e-mail:info@khorasannews.com
آیین‌نامه اخلاق حرفه‌ای روزنامه خراسان را در سایت بخوانید

امام سجاد علیه‌السلام می‌فرمایند:
اِتَّقُوا الکَذِبَ الصَّغیرَ مِنهُ وَ الکَبیرَ فی کُلِّ جِدٍّ وَ هَزلٍ؛
از دروغ بپرهیزید، چه خُرد و چه بزرگ، چه به جدّ و چه به شوخی.
[گزیده تحف‌العقول، ح ۱۲۲]

مشهد اذان ظهر ۱۱:۲۹ غروب آفتاب ۱۸:۱۹ اذان مغرب ۱۸:۳۹ نیمه شب ۲۲:۴۲ اذان صبح فردا ۰۳:۰۳ طلوع آفتاب فردا ۰۴:۳۷

تهران اذان ظهر ۱۲:۰۱ غروب آفتاب ۱۸:۵۱ اذان مغرب ۱۹:۱۱ نیمه شب ۲۳:۱۵ اذان صبح فردا ۰۳:۳۷ طلوع آفتاب فردا ۰۵:۱۱

تازه‌های مطبوعات

• **فرهیختگان**- این که چرا عرضه خودرو و ثبت‌نام‌ها طی چندین ماه اخیر متوقف شده، چندین فرض برای آن قابل تصور است: فرض اول این که خودروسازان بخشی از تولید را احتکار می‌کنند. فرض دوم از عدم ثبت‌نام و عرضه خودرو در ماه‌های اخیر، می‌تواند با عرضه خارج از سامانه یکپارچه مرتبط باشد. اما فرض سوم از عدم عرضه و ثبت‌نام خودرو توسط دو خودروساز دولتی طی ماه‌های اخیر می‌تواند ناشی از تعهدات گسترده‌ای باشد که مسئولان سابق وزارت صمت با شگردهای عجیب‌وغریب آن را به مردم تحمیل کرده‌اند.

• **ایران**- اظهار برخی نظرات غیرمسئولانه و غیرمستدل و مهم‌تر از آن، در نظر نگرفتن تبعات پررنگ اظهارات از سوی رسانه‌های جریان‌های رقیب دولت مسئله‌ای نیست که تنها محدود به مواضع سیاسی معدودی از نمایندگان باشد. این وضعیتی است که متأسفانه بر شماری از گزارش‌های مرکز پژوهش‌های مجلس در دو سال اخیر حاکم شده است. ذبیح‌ا... اعظمی سارد ویی که با وجود عضویت در کمیسیون کشاورزی، طرف مصاحبه رسانه‌های منتقد دولت در موضوع ارز است، با اتهام‌زنی به دولت مدعی شد که برنامه بانک مرکزی نگه داشتن قیمت دلار بین ۶۵ تا ۷۵ هزار تومان است.

• **هم‌میهن**- رئیس دولت سیزدهم درست یک سال پیش در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ برای مهار تورم و رشد تولید دستوراتی داد که در ۱۰ بند به دستگاه‌های مختلف کشور تکلیف شد. یک سال از این ۱۰ فرمان گذشته و حالا انتشار لیست تورم توسط بانک مرکزی نشان می‌دهد نه‌تنها در مهار تورم موفقیتی حاصل نشده بلکه رکورد ۸۰ ساله نرخ تورم توسط دولت سیزدهم شکسته شده و به بالای ۵۲ درصد رسیده است.

• **سازندگی**- تیتر نخست این روزنامه با عنوان توهم اتحاد، به بررسی پیشنهاد مهدی نصیری برای اتحاد جمهوری‌خواهان و سلطنت‌طلبان پرداخته است. ارگان رسانه‌ای حزب کارگزاران سازندگی از این پیشنهاد به عنوان پیشنهاد ناممکنی که کشور را به سمت رادیکالیسم خونین سوق می‌دهد، یاد کرده است.

انعکاس

• **الف‌نوشت**: خانه‌ملت، خبر گزاری رسمی مجلس در پاسخ به حمله خبر گزاری دولت به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، نوشت: خبر گزاری ایرنا در اقدام اخیر خود حتی پا را فراتر نهاده و هدف اصلی خود از این رویکرد را عیان کرده است، یعنی تلاش برای دخالت در فرایند انتخاب رئیس مجلس.

• **فرارو نوشت**: غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی، نماینده ادوار مجلس، با اشاره به درآمد نفتی کشور گفت: اگر بخواهم واضح به شما بگویم ما الان نفت نمی‌فروشیم، خیلی عذر می‌خواهم اما با این قیمت برای فروش نفت مثل این است که مال دزدی را به حراج گذاشته باشیم. این اسمش نفت فروشی نیست. من ریز فروش نفت در چند سال اخیر را دارم از سال ۱۴۰۰ به بعد ۲۲ میلیارد دلار درآمد نفتی داشته‌ایم که حداقل و کف آن باید بالای ۴۰ میلیارد دلار می‌بود یعنی ما در چند مرحله برای فروش نفت تخفیف می‌دهیم. اسم این نفت فروشی نیست.

• **اعتماد آنلاین خبرداد**: علی باقری، مدیرکل سیاسی وزارت کشور در دوران اصلاحات در واکنش به مصاحبه مهدی نصیری، با بی بی سی نوشت: از «شاهزاده» تا «تاجزاده»، فاصله‌ای به وسعت و عظمت مردمی‌ترین انقلاب تاریخ معاصر وجود دارد. ولو آن که تحقق اهداف بلند انسانی و آرمانی آن انقلاب، دستخوش دست‌اندازی «نااهلان» و «نامحرمان» قرار گرفته باشد.

• **اصلاحات نیوز خبرداد**: سید محمد خاتمی در نشستی در آستانه روز معلم گفت: نباید با ذهنیت‌های بسته و جهت‌دار به سراغ امور پیچیده کشور رفت / چشم امید ما برای عبور از بحران‌ها و گشودن افق‌ها در همه زمینه‌ها به نهاد دانشگاه و دانشگاهیان است / اولین کار مجلس هفتم تثبیت قیمت‌ها بود و دیدیم که تورم و نقدینگی روز به روز افزایش پیدا کرد / برنامه چهارم را که یک برنامه بسیار مترقی و خوب بود و با لحاظ دیدگاه‌های چشم‌انداز تنظیم شده بود کنار گذاشتند / باید از تجربه‌ها درس گرفت.

• **تابناک خبرداد**: سرپرست معاونت امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی درباره آخرین وضعیت خدمه کشتی کانتینری به نام MCS Aries با پرچم کشور پرتغال که ۲۵ فروردین ماه ۱۴۰۳ توقیف شد، اظهار کرد: برخلاف ادعای رسانه‌های بیگانه و معاند از جمله رسانه‌های تحت حمایت رژیم غاصب و اشغالگر صهیونیستی مبنی بر گروگان‌گیری خدمه کشتی مذکور که قویاً تکذیب می‌شود، تمامی ۲۴ خدمه کشتی مذکور در سلامت کامل به سر می‌برند و جای هیچ‌گونه نگرانی در خصوص سلامت، بهداشت، رفاه و ایمنی این افراد وجود ندارد.

رهبر انقلاب به تازگی با اشاره به اعترافات اندیشمندان غربی تاکید کردند که تاریخ منطقه غرب آسیا را باید به دو بخش قبل و بعد از عملیات «وعده صادق» تقسیم کرد. نگاه تحلیلگران غربی درباره این عملیات تنبیهی علیه رژیم صهیونیستی چه بود و علت این تقسیم‌بندی چیست؟

نظم جدید در غرب آسیا

حامد رحیم پور- «تاریخ منطقه غرب آسیا را باید به دو بخش قبل و بعد از عملیات وعده صادق تقسیم کرد»؛ این سخن رهبر انقلاب که به روایت نشریه «خط حزب‌ا...»، چندی پیش در جریان یک دیدار خصوصی مطرح شده، اشاره‌ای مهم به اهمیت تاریخی و راهبردی عملیات «وعده صادق» در ۲۵ فروردین ۱۴۰۳ دارد که یک نقطه عزیمت الگویی را در بطن تحولات پرفراز و فرود منطقه غرب آسیا یا همان خاورمیانه رقم زده است. مطمئناً بزرگ‌ترین شکست برای رژیم صهیونیستی در عملیات «وعده صادق» و اصلی‌ترین عاملی که مانع دست زدن این رژیم به گزینه مقابله به مثل همسطح، در ادامه تحولات می‌شود، جابه جایی محسوس مرزهای بازدارندگی در کشاکش تعیین موازنه امنیتی میان تهران و تل‌آویو است به صورتی که پس از عملیات طوفان الاقصی (۷ اکتبر)، که پایه‌های راهبرد امنیتی رژیم را به لرزه درآورد، با وقوع عملیات «وعده صادق» این رژیم فروپاشی کامل بنیان‌های دکترین دفاعی- امنیتی چندین دهه‌ای خود مبتنی بر سه اصل ۱- بازدارندگی استراتژیک؛ ۲- هشدار استراتژیک و ۳- غلبه قاطع را به نظاره نشست. جمهوری اسلامی ایران با انجام حمله مستقیم نظامی از خاک خود به سرزمین‌های اشغالی، عملاً یک فصل جدید تاریخی را در قواعد نانوشته روابط مخاصمه‌آمیز با صهیونیست‌ها کلید زد که طی آن تهران دیگر ملاحظات گذشته برای اقدام نظامی بلاواسطه به عمق راهبردی دشمن را کاملاً کنار گذاشت و حدود بازدارندگی را تا آخرین خط دفاعی رژیم تعمیق بخشید. رویدادی که توانست علاوه بر اسرائیل و آمریکا پیامی برای کشورهای منطقه داشته باشد که نظم مبتنی بر همکاری درون‌منطقه‌ای از پشتوانه مؤلفه‌های نظامی بازدارنده در مواجهه با بازیگران تهدیدکننده امنیت همچون تل‌آویو بهره‌مند است؛ واقعیتی که نشان داد موشک‌های ایرانی می‌توانند هر هدفی را مورد اصابت قرار دهند و با تحمیل هزینه‌های سنگین به مراکز جمعیتی دشمنان و تهدید زیرساخت‌ها، آسیب‌های عمیقی ایجاد کنند و اهرم سیاسی مؤثری برای سیاست‌های مداخله‌جویانه بازیگران فرامنطقه‌ای باشند. به این ترتیب به نظر می‌رسد، تغییر پارادایم حاکم بر مناسبات کشورهای غرب آسیا در پی عملیات «وعده صادق» از قلب ایران آغاز شده و به‌جرئت می‌توان گفت که می‌تواند بخش قابل اعتنایی از مجموعه سرفصل‌های یک نظم جدید در غرب آسیا باشد. چه این مهم از همین حالا در شیفت پارادایمی آمریکا از رویارویی مستقیم به سیاست بازدارندگی پدیدار شده است.

■ **حفظ ابتکار عمل؛ دستاورد نادیدنی «وعده صادق»**

یک دستاورد مهم و نادیدنی عملیات ۲۶ فروردین، حفظ ابتکار عمل در دست محور مقاومت است. برای فهم ملموس این موضوع، باید نگاهی به روندهای جاری در طوفان الاقصی کرد. برای مثال بعد از هدف قرار دادن ساختمان کنسولی سفارت کشورمان در دمشق روندها و رویدادهای منطقه‌ای تحت تاثیر قرار نگرفته و اتفاقا فضای منطقه در انتظار پاسخ ایران بود. اما بعد از حمله موشکی و پهپادی ایران به رژیم صهیونیستی، تقریبا تمام روندها و رویدادهای منطقه‌ای از یمن و سوریه تا عراق و لبنان و غزه تحت تاثیر حمله ایران قرار گرفته و باعث تغییر برخی رویکردها شده است. بنابراین دشمن صهیونیستی از این پس هر حرکتی کند در زمین ابتکاری ما قرار گرفته و در موضع واکنشی قرار می‌گیرد. آن‌ها پس از ۱۷ اکتبر نیز بارها تلاش کردند که مقاومت را از حالت تهاجم و کنش خارج کنند که تاکنون موفق نبوده‌اند. حمله ۲۶ فروردین نیز پس از ۱۵ مهر، صفحه جدیدی در رویدادهای منطقه ورق زد که آن نیز توسط مقاومت صورت گرفت.

■ **«وعده صادق»؛ تلاشی برای دور کردن سایه جنگ از کشور**

البته فارغ از شروع حمله توسط رژیم به کنسولگری ما، اما عملیات وعده صادق اساسا عملیاتی برای دور کردن جنگ از کشور بود. زیرا از یک سو در صورت فقدان یک پاسخ متوازن، معادله‌ساز و بازدارنده، محاسبات غلط در ذهن سران دشمن تثبیت شده و از سوی دیگر ما شاهد وقوع رخدادهای تلخ بعدی بودیم. این رخدادها ممکن بود به جایی برسد که در آن جا دیگر ما فرصت نداشتیم که تصمیم بگیریم، پاسخ بدهیم یا ندهیم بلکه تنها گزینه پیش پای ما منجر به یک جنگ فراگیر می‌شد. از سوی دیگر طراحی خود عملیات نیز به گونه‌ای بود که هم کارت‌های ما حفظ شود، هم کارت‌های حریف بسوزد و هم طوری نشود که دشمن، به ته خط رسیده و به این نتیجه برسد که چیزی برای از دست ندادن نداشته و باید یک حمله همه‌جانبه را ترتیب دهد. سرگشتگی و سردرگمی تصمیم‌گیران رژیم صهیونیستی برای مدل پاسخ نیز ناشی از طراحی هوشمندانه عملیات وعده صادق بود.

فراخبر

دستاوردهای استراتژیک «وعده صادق»

با گذر زمان، آثار راهبردی و استراتژیک عملیات نظامی ایران علیه رژیم صهیونیستی، بیشتر و بیشتر نمایان می‌شود. فهرست زیر مهم‌ترین موارد این دست است: ۱- زیرساخت نظامی پرونده عادی‌سازی آبراهام قرار بود برای رژیم یک چتر حمایت نظامی ایجاد کند. وعده صادق ناکارآمدی این بعد از قرارداد را نشان داد و آن را نامعتبر ساخت. ۲- سعودی در تلاش بود تا در ازای عادی‌سازی، قرارداد دفاع ناتویی از آمریکا دریافت کند. اما مشخص شد قرارداد قوی‌تر و فراتر از ناتو هم نمی‌تواند در مقابل اراده ایران استوار بماند. لذا اختلالی جدی در آن فرایند هم رخ خواهد داد. ۳- رژیم به خاک سرزمینی ایران حمله نکرده بود. بلکه به نقطه دیپلماتیک که به مثابه خاک ایران است، حمله شده بود. اما ایران به سرزمین‌های اشغالی حمله کرد. یعنی موازنه‌ای به مراتب شدیدتر را ایجاد کرد. ۴- برای اولین بار، یک کشور غیر اتمی به دولتی اتمی حمله مستقیم کرد تا اراده خود در دفاع فعال را نشان دهد. ۵- با برخورد موشک‌ها به نقاط مختلف سرزمین‌های اشغالی، هیمنه نظامی دشمن شکسته شد. هفت اکتبر بر اساس غافلگیری و عملیات ایذایی بود اما ۱۴ آوریل بر اساس اطلاع از گذشته و پدافند چندلایه‌ی چندملیتی بود. لذا آسیب وارد شده به شدت عمیق‌تر است. ۶- پیشرفته‌ترین، پیچیده‌ترین و پرحجم‌ترین پدافند فعال شده در دنیا نتوانست در مقابل موج اول موشک‌های ایران موفق عمل کند. این به معنای شکست تمام تهدیدات نظامی گذشته و حتی ائتلاف‌سازی نظامی منطقه خواهد بود. ۷- آمریکا و دیگر اضلاع منطقه به خوبی می‌دانند که دیگر امکان انتقال تمرکز آمریکا از خاورمیانه به شرق آسیا، بدون معامله با ایران غیرممکن خواهد بود. ۸- جمهوری اسلامی توانست گزاره اصلی گروه‌های تکفیری را که می‌گفتند ایران شیعه در کشتن سنی‌ها با دشمنان هم‌دست است، از بین ببرد. حالا دنیای سنی می‌داند تنها کشوری که توان و اراده در هم شکستن اسرائیل را دارد، همین ایران است. ۹- حمله رژیم به کنسولگری ایران، بازدارندگی سرزمینی را از بین نمی‌برد اما حمله ایران، بازدارندگی سرزمینی دشمن را نابود کرد. ۱۰- معادله جدید که می‌گوید هر ضربه به رژیم به ایران، از خاک ایران پاسخ داده می‌شود، مبدا تحولات عمیقی برای منطقه خواهد بود. چنان چه این معادله بماند، ایران قادر به شکل‌دهی شبکه نظامی و اقتصادی در سرتاسر کشورهای جبهه مقاومت خواهد بود. ۱۱- جمهوری اسلامی با این عملیات توانست سرمایه اجتماعی داخلی خود را ترمیم کند. اپوزیسیون خودفروخته در این ماجرا آن قدر مفتضح شدند که بعید است بتوانند برای خود آبروی اجتماعی بازسازی کنند. ۱۲- تحرکات دیپلماتیک و ایجاد گزاره‌های معتبر سیاسی در عرصه رسانه و دیپلماسی، توانست مشروعیت ایران را افزایش دهد و راه را برای ایجاد ائتلاف سیاسی غربی علیه ایران پرمشکل سازد. شکست در شورای امنیت و حتی در جمع گروه هفت برای ایجاد اجماع علیه ایران بسیار ارزشمند است. در این میان مواضع همراهانه چین و روسیه باید مورد توجه قرار گیرد. ایجاد بسته‌های اقتصاد سیاسی در این زمینه لازم است تا این همراهی تداوم یابد. ۱۳- لحظه ورود ایران به این جنگ پس از جنایات بی‌سابقه رژیم باعث شد تا تصویر ایران در افکار عمومی غربی به شدت تصحیح شود. غربی‌ها از ایران، کشوری خشن و دگم را برای ملت‌های خود تصویرسازی کرده بودند اما حالا ایران کشوری است که در مقابل وحشی‌گری صهیونیست‌ها ایستاده است. البته این تصحیح برای بخشی از آن ملت‌هاست.

«وعده صادق» از دریچه تحلیل غربی‌ها

تحلیل و ارزیابی اندیشمندان، صاحب‌نظران و محافل سیاست خارجی غرب در هفته‌های اخیر که در تبیین ابعاد و پیامدهای عملیات نظامی مستقیم ایران علیه اسرائیل ارائه شده، به‌نوعی مهر تأیید بر گزاره‌های پیش‌گفته در این گزارش است که از پیامد بازدارندگی ایران در تقابل مستقیم با اسرائیل گرفته تا شکل‌گیری معادلات جدید در منطقه، سخن به میان آورده‌اند.

■ **مایکل دوران پژوهشگر ارشد اندیشکده هادسن:**

ایرانی‌ها نشان دادند حمله شان صرفا یک چشاندن طعم بود. مقامات ایران متقاعد شده‌اند که اکنون زمان بازنگری در کل نظم بین‌المللی در خاورمیانه و ایجاد شکاف بین ایالات متحده و اسرائیل فرا رسیده است.

■ **«استفان والت»، نظریه‌پرداز مشهور روابط بین‌الملل و استاد دانشگاه هاروارد آمریکا:**

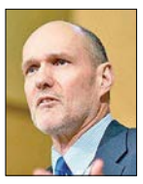

وقتی اسرائیل به ساختمان کنسولی ایران حمله کرد، واشنگتن حتی پلک هم نزد. مقام‌های آمریکایی که تا روز قبل از حمله ۱۷ اکتبر حماس، خود را قانع ساخته بودند که منطقه آرام‌ترین وضعیت خود طی چند دهه گذشته را دارد، پس از تحولات اخیر به نحوی عمل کرده‌اند که بدتر شدن اوضاع را سبب شده است و باید در انتظار یک تحول جدی در مناسبات حاکم بر منطقه بود.

■ **«صنم وکیل»، مدیر بخش خاورمیانه اندیشکده «چتم هاوس»:**

پاسخ مستقیم و هدفمند ایران به اسرائیل، تلاش برای ایجاد معادله جدیدی با اسرائیل بود که سبب شکل‌گیری الگوواره جدیدی برای منطقه خاورمیانه می‌شود.

■ **«ویلیام اف. وچسلر»، تحلیلگر اندیشکده «شورای آتلانتیک»:**

ایران با پاسخ بازدارنده خود علیه اسرائیل به دنبال ایجاد یک الگوی جدید منطقه‌ای بود و این درس را به عربستان سعودی و سایر دولت‌های عربی خلیج فارس آموخت که نباید به چتر امنیتی غیرقابل اعتماد و بی‌اثر ایالات متحده وابسته باشند به ویژه اگر امتیاز پیشنهادی آمریکا به کشورهای عربی، عادی‌سازی روابط با اسرائیل باشد.

■ **«یان جکسون»، تحلیلگر مجله نیوزویک:**

حمله ایران به اسرائیل با استفاده از پهپادهای پیشرفته، تأکیدی بر کارآمدی یک بخش مهم و تعیین‌کننده در بخش دفاعی ایران است که نشان می‌دهد، روند پیشرفت تسلیحات بومی این کشور به شکل نمایانی به بلوغ رسیده و مؤلفه نظامی ایران را در روند بازدارندگی در برابر اسرائیل به طور چشمگیر ارتقا داده است.

■ **«داگلاس مک گرگور»، مشاور ارشد وزارت دفاع دولت ترامپ:**

پدافند هوایی و موشکی اسرائیل آسیب‌پذیری خود را در برابر قدرت نظامی ایران نشان داد؛ امری که می‌تواند روند تقابل دو طرف را به سمت و سوی جدیدی بکشاند.

■ **«استیون کوک»، صاحب‌نظر روابط بین‌الملل و نویسنده کتاب «پایان جاه‌طلبی»:**

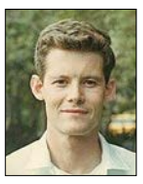

پس از بیش از دو دهه، سرمایه‌گذاری آمریکا برای ایجاد تغییر در خاورمیانه نتیجه چندانی به دنبال نداشت و خاورمیانه جدیدی متولد شده که در آن کشورهای منطقه تلاشی هماهنگ را برای دفع حملات ایران علیه اسرائیل شکل داده‌اند.

■ **«ریچارد هاس»، رئیس شورای روابط خارجی آمریکا:**

هدف حمله ایران علیه اسرائیل ایجاد بازدارندگی در برابر حملات آینده اسرائیل و ارسال این پیام به تل‌آویو بود که دیگر نمی‌تواند بدون متحمل شدن هرگونه عواقبی فرماندهان نظامی ایران را هدف قرار دهد. تأثیرات این حمله در شکل‌گیری بازدارندگی نظامی در منطقه میان ایران و اسرائیل در حال آشکار شدن است.

■ **«جرج فریدمن»، استراتژیست آمریکایی:**

تمرکز بر ورود به جنگ در خاورمیانه بدون تلفات هنگفت، راهبردی است که از چندی پیش توسط آمریکا تا حدودی اجرایی شده اما اکنون به هسته اصلی استراتژی آن تبدیل شده و موفقیت آن به قدرت و اراده دشمن بستگی دارد. حمله ایران به اسرائیل، نشان داد که آمریکا ممکن است در پیگیری این رویکرد تجدیدنظر کند.

■ **جان مرشایمر از دانشمندان برجسته علوم سیاسی و روابط بین‌الملل:**

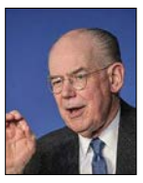

جمهوری اسلامی ایران برای اولین بار از عمق خاک خود به صورت مستقیم اسرائیل را هدف حمله موشکی و پهپادی قرار داد و بازدارندگی اسرائیل را زیر سؤال برد. بازدارندگی هسته‌ای، نهایت بازدارندگی‌هاست. اسرائیل اشتباه بزرگی را مرتکب شد. زیرا با بسترسازی برای این درگیری اخیر، احتمال دستیابی ایران به جنگ‌افزار هسته‌ای را بالا برد که اصلاً به صلاح اسرائیل نیست.

دیدگاه

دکتر محمدسعید احدیان
political@khorasannews.com

نگاهی واقع‌بینانه به اعتراضات دانشجویی آمریکا

اعتراضات دانشجویی در آمریکا در حمایت از فلسطین را می‌توان پدیدهٔ جدیدی در نظام سیاسی و اجتماعی در این کشور دانست؛ اما این پدیده تا چه اندازه اهمیت دارد؟ آیا می‌تواند تبدیل به یک موج اجتماعی بزرگ در بزرگ‌ترین کشور حامی اسرائیل بشود؟ برای پاسخ به این سؤال با دوستان بسیاری مشورت کردم که از قلب این اعتراضات مطلع بودند. درنهایت به این نتیجه‌ها رسیدم:

۱- این اعتراضات قطعاً پدیده جدیدی است، چراکه:
این حجم فراگیری در دانشگاه‌ها مخصوصاً بزرگ‌ترین دانشگاه‌های آمریکا قابل‌تصور نبوده.
نظام رسمی و غیررسمی آمریکا با سخت‌ترین برخوردها با ادعای یهودستیزی با هر حمایتی از فلسطین برخورد حذفی و خشن دارد و معترضان آیندهٔ خود را فدای آرمان‌هایشان می‌کنند.
امپراتوری رسانه‌ای کاملا در خدمت سانسور جنایات و مظلوم‌نشان‌دادن اسرائیل است.
علاوه‌بر دانشجویان برای اولین‌بار تعداد قابل‌توجهی از استادان و مدیران دانشگاه‌ها هم با معترضان همراهی می‌کنند.
اعتراض اجتماعی روی دو شکاف اجتماعی عمیق آمریکا، یعنی نژادپرستی و اختلاف طبقاتی مانند جنبش وال‌استریت، طبیعی است اما این حجم اعتراض روی موضوعی کاملاً سیاسی بدون سابقه‌ای از زمینه‌های شکاف اجتماعی کاملاً جدید است و غیرقابل‌پیش‌بینی بود.

۲- به نظر نمی‌رسد که می‌توان انتظار موج اجتماعی گسترده‌ای علیه اسرائیل در آمریکا داشته باشیم، چراکه:
مسئلهٔ حمایت فلسطین یک شکاف اجتماعی گسترده در جامعهٔ آمریکا نیست.
به‌دلیل سیاسی‌نبودن مردم آمریکا، جنبش دانشجویی در این کشور جریان اجتماعی درست نمی‌کند.
نظام حاکمیت آمریکا به‌شدت با تمام قوای حاکمیتی و امپراتوری رسانه‌ای با ترس و تهدید، اجازهٔ همراه‌شدن افراد مرجع اجتماعی و سیاسی با جنبش دانشجویی را نمی‌دهد.

۳- به‌رغم پیش‌بینی‌ناپذیر بودن موج اجتماعی گسترده، اتفاق صورت‌گرفته به دلایل زیر از اهمیت خیلی زیادی برخوردار است:
اولین‌بار است که موضوعی سیاسی تبدیل به جنبش دانشجویی با این گستردگی می‌شود و این یعنی نخبگان جامعهٔ آمریکا به‌رغم سانسور گسترده رسانه‌ای پیام مهمی را می‌گیرند.
این سؤال که «چرا به اسرائیل این همه کمک مالی کنیم» در افکار عمومی آمریکا با تغییر نسل در آمریکا بسیار گسترده شده است و زمینهٔ پذیرش اجتماعی بالایی دارد. اعتراضات دانشجویی این گزاره را به‌شدت پررنگ‌تر کرده است.
صدای داخل مردم آمریکا به دنیا رسیده و ضعف داخلی آمریکا برای حمایت بیشتر از اسرائیل آشکار شده است و باعث تقویت ارادهٔ مقاومت می‌شود.
اتفاق بسیار مهم، که تأثیری کاملاً عینی و زودبازده می‌گذارد، این است که عمدهٔ معترضان دانشجویی در گفتمان طیف چپ حزب دموکرات که امثال برنی سندرز آن را نمایندگی می‌کنند قرار دارند. این طیف نه‌تنها رأی مهمی برای بایدن در انتخابات آمریکا محسوب می‌شوند؛ بلکه بردن ترامپ توسط دموکرات‌ها با لوکوموتیو فعال این طیف ممکن شد و دموکرات‌ها بهتر از هرکس دیگر می‌دانند که نیاز دارند این طیف جوان و فعال را دربرابر ترامپ با خود همراه کنند. آن‌ها منتقدان درون‌حزبی بایدن هستند که اکنون حمایت از فلسطین نیز به انتقادهایشان اضافه شده است. با این که لیدرهای حاضر در حزب دموکرات به‌دلیل فشار امنیتی حمایت علنی از اعتراضات دانشجویی نخواهند کرد، اما حتماً اعتراضات دانشجویی قدرت چانه‌زنی این طیف را در حزب دموکرات بالا می‌برد و بایدن را مجبور می‌کند که فشارش را بر نتانیاهو برای پذیرش آتش‌بس بیشتر کند.
بی‌تردید ادامه یافتن اعتراضات دانشجویی نقش بسیار مؤثری در کم کردن حمایت بایدن از اسرائیل خواهد داشت. امیدواریم دانشجویان آمریکا بتوانند در برابر فشارهای بسیار سنگین ساختار قوی امنیتی آمریکا هرچه بیشتر دوام بیاورند؛ شاید حملهٔ اسرائیل به رفح منتفی شد.